

Betydelig variation i holdninger blandt danske knækirurger til indikationer for total knæalloplastik

Anders Troelsen¹, Henrik Schrøder² & Henrik Husted¹

INTRODUKTION

Gennem de seneste knap ti år er der sket en fordobling i incidensen af indopererede primære totale knæalloplastikker (TKA). Denne stigning kan tilskrives flere faktorer, herunder at den operative kapacitet er øget, samt at reduktion af indlæggelsesvarigheden ved *fast-track*-patientforløb på særlige enheder for alloplastikkirurgi har faciliteret tilgængelige senge hertil. En potentielt positiv effekt af den påviste stigning i incidensen af isatte primære TKA'er er, at flere patienter med slidgigt og smerter modtager den nødvendige kirurgiske behandling. Imidlertid kunne det også indvendes, at stigningen i en eller anden grad er en følge af et skred i holdningen blandt knækirurger til indikationer for primær TKA – altså at flere patienter end tidligere opereres med mindre slidgigt og færre symptomer. Formålet med den aktuelle spørgeskemaundersøgelse var at undersøge holdningen blandt danske knækirurger til operationsindikationer for primær TKA. Dette vil kunne bidrage til at belyse, om eksisterende holdninger er i overensstemmelse med god praksis, og om der er brug for justering af de overordnede retningslinjer på området.

MATERIALE OG METODER

En spørgeskemaundersøgelse blandt danske knækirurger blev udført i oktober 2011 i forbindelse med Dansk Ortopædkirurgisk Selskabs årsmøde. Skønsmæssigt samles flest af landets knækirurger på en gang ved denne begivenhed. Undersøgelsen afsøgte knækirurgernes holdning til væsentlige emner i forhold til indikationsstilling for TKA. Spørgsmålene vedrørte: niveau og varighed af knæsmerter, varighed af præoperativ smertebehandling, højt *body mass index* (BMI) som kontraindikation, præoperativ vægttab, præoperativ træning, præoperativt funktionstab, lav alder som kontraindikation, objektive kliniske fund, radiologisk sværhedsgrad af slidgigt og holdningen til operationsindikation i specifikke patientcases.

RESULTATER

Der blev indsamlet 41 besvarede spørgeskemaer. I alt 23 angav at udføre mere end 100 TKA-operationer årligt, mens 24 angav at have mere end ti års specia-

listerfaring. Besvarelsene afslørede betydelige variationer i knækirurgernes holdninger til spørgsmål om varigheden af knæsmerter, den nødvendige varighed af smertebehandling, højt BMI som kontraindikation, nødvendigheden af at prøve vægttab og træning præoperativt, lav alder som kontraindikation og operationsindikationen for TKA i fire af otte specifikke patientcases. Statistisk signifikant flere kirurger, der opererede > 100 TKA'er årligt, angav, at et højt BMI ikke var en kontraindikation for TKA, end kirurger, der opererede < 100 TKA'er årligt ($p = 0,02$).

KONKLUSION

Holdningerne blandt danske knækirurger til indikationer for TKA viste betydelig variation. Meget af variationen i holdningerne er inden for det forventede, og de varierende holdninger følger alle god praksis. Variationen kan forklares med baggrund i den manglende eller divergerende litteratur på området. Dog åbner variation i holdningerne i forhold til behovet for at forsøge præoperativ træning og vægttab muligheden for at regulere disse tiltag gennem justering af de overordnede retningslinjer for de involverede behandlere.

DANISH MEDICAL JOURNAL: Dette er et resume af en originalartikel publiceret på danmedj.dk som *Dan Med J* 2012;59(8):A4490

ORIGINALARTIKEL

1) Ortopædkirurgisk Afdeling, Hvidovre Hospital
2) Ortopædkirurgisk Afdeling, Rigshospitalet

Total knee replacement has proven successful in terms of relieving pain, increasing mobility and health-related quality of life. Picture shows patient with bilateral total knee replacement walking independently 23 hours after surgery. Photo by *Susanne Østergaard*, Hvidovre Hospital. Used with permission from the patient.